

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Mateřská škola Pískovec

1	Identifikační údaje.....	4
1.1	Název ŠVP.....	4
1.2	Údaje o škole.....	4
1.3	Zřizovatel.....	4
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Charakteristika školy	6
2.1	Základní údaje	6
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné (materiální) podmínky.....	7
3.2	Životospráva.....	7
3.3	Psychosociální podmínky	7
3.4	Organizace chodu.....	8
3.5	Řízení mateřské školy.....	8
3.6	Personální a pedagogické zajištění	9
3.7	Spoluúčast rodičů.....	9
3.8	Spolupráce s dalšími institucemi.....	10
3.9	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	10
3.10	Podmínky vzdělávání dětí nadaných.....	11
3.11	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	11
4	Organizace vzdělávání.....	13
5	Charakteristika vzdělávacího programu	14
5.1	Zaměření školy	14
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	14
5.3	Metody a formy vzdělávání	14
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	15
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let	15
6	Vzdělávací obsah.....	17
6.1	Principy a metody vzdělávání	17
6.2	Třídní vzdělávací program.....	17
6.3	Výchovné a vzdělávací strategie	18
6.4	Integrované bloky	20
6.4.1	Naše mateřská škola	20
6.4.2	Barevný les.....	22
6.4.3	Co nám říká les v zimě.....	24
6.4.4	Co se děje v lese na jaře.....	26
6.4.5	Čas her a prázdnin.....	28
6.5	Dílčí projekty a programy.....	31
7	Systém evaluace.....	40
7.1	Oblasti autoevaluace	40
7.2	Prostředky autoevaluace	40

7.3	Časový plán	40
7.4	Odpovědnosti a pravidla	40

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: RVP PV Pískovec

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM: RVP PV

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Lesní školička

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Základní škola a mateřská škola, Kamenický Šenov, nám. Míru 616, příspěvková organizace

ADRESA ŠKOLY: nám. Míru 616, Kamenický Šenov, 47114

ADRESA MATEŘSKÉ ŠKOLY: Pískovec 909, Kamenický Šenov 471 14

JMÉNO ŘEDITELE ŠKOLY: Mgr. Martin Karhan

KONTAKT:

e-mail: skola@zskcs.cz,

web: zskcs.cz

IČ: 49864653

RED-IZO: 600074927

JMÉNO KOORDINÁTORA TVORBY ŠVP: Mgr. Anna Karhanová

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Město Kamenický Šenov

ADRESA ZŘIZOVATELE: Osvobození 470, 47114 Kamenický Šenov

KONTAKTY:

web: www.kamenicky-senov.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST OD: 1. 9. 2017

ČÍSLO JEDNACÍ: K.Š.-304/17

DATUM PROJEDNÁNÍ SE ZŘIZOVATELEM: 31. 8. 2017

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 30.8.2017

2 Charakteristika školy

2.1 Základní údaje

Mateřskou školu postavil podnik Lustry Kamenický Šenov. Byla otevřena dne 1.1.1977. Byla původně závodní mateřskou školou. Kapacita mateřské školy je 50 dětí. Od 1.1.1992 se stalo zřizovatelem mat. školy město Kamenický Šenov. Budova MŠ se nachází v dolní části města Kamenický Šenov, směrem k České Kamenici. Její poloha je velmi krásná. Nachází se na okraji sídliště u lesa. Budova je patrová. V roce 2013 a 2014 prošla celkovou rekonstrukcí, na kterou uvolnilo finance město Kamenický Šenov ve výši 8 mil. korun. Ve zděném přízemí je kuchyň, ve které se připravuje jídlo pro naše děti, šatny dětí a zaměstnanců, sklady a kotelna. V prvním patře, které je z prefabrikátů, jsou dvě velké prostorné třídy, dvě ložnice, umývárny a WC pro děti, kancelář a výdejová kuchyňka. Kolem budovy MŠ je velká školní zahrada. Většinu zahrady tvoří les. Budova je vytápěna dálkově z kotelny podniku Preciosa-Lustry v Kam. Šenově. Od 1.1.2003 se mat. škola stala součástí právního subjektu Základní škola Kamenický Šenov. Dnes je vedena jako odloučené pracoviště.

3 Podmínky vzdělávání

3.1 Věcné (materiální) podmínky

Dostatečně velké prostory.

Nábytek i ostatní vybavení je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům.

Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí i jejich věku.

Hračky a pomůcky jsou umístěny tak, aby si je děti mohly samostatně brát.

Děti se svými výtvary podílejí na výzdobě interiéru budovy.

Zahrada svým vybavením umožňuje rozmanité pohybové a další aktivity.

Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

3.2 Životospráva

Dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava, která je dovážena z centrální kuchyně ZŠ.

Děti mají stále k dispozici ve třídě i venku dostatek tekutin.

Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány doporučené intervaly.

Je zajištěn denní rytmus a řád.

Pobyt venku respektuje doporučenou délku. (2 hodiny)

Je respektována individuální potřeba aktivity a spánku.

Úkoly na další období v oblasti životosprávy:

- Omezovat sůl
- Sledovat složení výrobku dle etiket
- Učit děti poznávat a jíst nová jídla
- Obohacovat jídelníček novými recepturami i ve spolupráci s rodiči
- Informovat rodiče o nutnosti zdravé výživy – články na nástěnce pro rodiče o zdravé výživě

3.3 Psychosociální podmínky

Rovnocenné postavení všech dětí.

Volnost a osobní svoboda dětí je vyvážena potřebným řádem.

Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dítěte a jeho potřebám.

Dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava

Možnost postupné adaptace nově příchozím dětem.

Respektování potřeb dětí.

Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem.

Pravidla soužití jsou nastavena.

Pedagogický styl je podporující a projevuje se vstřícnou a naslouchající komunikací.

Pedagogický styl počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.

Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům, nenásilně ovlivňuje prosociální vztahy (prevence šikany).

3.4 Organizace chodu

Denní řád je dostatečně pružný, reaguje na individuální možnosti dětí.

Pevné body tvoří časy jídla a pobytu venku (s ohledem na počasí), relaxace (odpočinek).

Řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity jsou zařazovány pravidelně.

Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený.

Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru.

Spontánní činnosti střídají řízené činnosti.

Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování.

Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti.

Je dbáno na osobní soukromí dětí.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí.

Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

Úkoly na další období:

- Dbát na dodržování doporučené délky pobytu venku
- Některé činnosti realizovat venku

3.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny.

Je vytvořen funkční informační systém.

Při vedení zaměstnanců zástupkyně ředitele zapojuje spolupracovníky do řízení.

Zástupkyně ředitele vyhodnocuje práci všech zaměstnanců.

Pedagogický sbor pracuje jako tým.

Pracovat jako tým a mít všichni zájem o dobré jméno školy.

Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční.

Ředitel a zástupkyně ředitele vychází z analýzy a využívá zpětné vazby.

Koordinátor ŠVP vypracovává školní vzdělávací program ve spolupráci s ostatními pedagogy.

Mateřská škola spolupracuje se ZŠ, zřizovatelem a dalšími organizacemi v místě.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Služby pedagogů zajišťují optimální pedagogickou péči.

Pedagogové mají předepsanou odbornou kvalifikaci, popřípadě si ji doplňují.

Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených pravidel.

Pedagogové se průběžně sebevzdělávají.

Pedagogové se chovají profesionálně.

Učitelky MŠ

- Všechny učitelky splňují kvalifikaci v souladu se zákonem č. 563/2004 Sb.
- Sbor je celkem stabilní, některé učitelky působí na MŠ velmi dlouho.

Provozní zaměstnanci

- 1 školnice
- 1 pomocná kuchařka

Pracovní doba všech provozních zaměstnanců je rozvržena tak, aby byla co nejefektivněji využita směrem k potřebám školy a dětí.

Každý zaměstnanec má odpovědnost za přidělenou oblast.

Všichni zaměstnanci mají prostor vyjádřit svůj názor a přispět dobrým nápadem ke zlepšení stavu nebo k řešení určitého problému.

Plánování se opírá o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby.

Bezpečnost, ochrana zdraví a preventivní opatření při práci jsou sledovanou prioritou.

Za děti zodpovídá vždy pedagogický pracovník školy, všichni zaměstnanci dbají na bezpečné a nezávadné prostředí.

3.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost.

Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, respektive rodin.

Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole.

Pedagogové pravidelně informují rodiče o individuálních pokrocích dítěte.

Pedagogové chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost.

Mateřská škola nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity.

Mateřská škola je rodičům dětí otevřená nejen při adaptaci, ale i po celou dobu docházky dětí v době, kdy to nenarušuje program ve třídách.

Rodiče mají právo vědět, co nejvíce o tom, v jakém prostředí se jejich dítě většinu dne pohybuje, co prožívá.

Ředitel i učitelky jsou připravené komunikovat s rodiči při přijímání i předávání dětí nebo v termínu, na kterém se obě strany dohodnou.

Spolupráce s rodiči je založena na partnerském vztahu a otevřené komunikaci.

Rodiče mají svá práva a povinnosti vymezena Školním řádem.

Vztahy mezi rodiči a pedagogy se snažíme stavět na vzájemném respektu, porozumění, vstřícnosti, ochotě spolupracovat.

Úkoly na příští období:

- Snažit se o vzájemnou dobrou komunikaci
- Zvat rodiče do školy na hravá odpoledne a jiné společné akce
- Informativní schůzka s rodiči nově nastupujících dětí
- Scházet se pravidelně s rodiči, využívat společných setkání k řešení problémů školy

3.8 Spolupráce s dalšími institucemi

MŠ plánuje nadále spolupráci s těmito institucemi:

- **ZŠ a MŠ Kamenický Šenov** (návštěvy školy pro budoucí prvňáčky, předávání informací o škole rodičům dětí v období před zápisem do ZŠ, společné akce školek a školy - vzájemná výpomoc, spolupráce s výchovným poradcem)
- **obec/město** (naši žáci vystupují na akcích pořádaných zřizovatelem - zpívání při rozsvícování stromečku, ...)
- **hasiči a městská policie** (besedy a přehlídky práce hasičů a městské policie)

3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Učitel zajišťuje tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí a měl by být vzdělán v oblasti speciální pedagogiky.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je potřebné zabezpečit (případně umožnit):

- uplatňování principu diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání;
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí;
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení;
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství;
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy;
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v mateřských školách zřízených podle § 16 odst. 9 školského zákona se uskutečňuje na základě školních vzdělávacího programu upraveného podle speciálních vzdělávacích potřeb dětí.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání v jedné nebo více oblastech, doporučíme rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Do doby než vyšetření proběhne a škole je školským poradenským zařízením doručeno doporučení ke vzdělávání dítěte, postupujeme při vzdělávání takového dítěte zpravidla podle PLPP. Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při jeho zpracování, realizaci a vyhodnocování v úzké spolupráci s rodiči dítěte a školským poradenským zařízením.

- Obracíme se o spolupráci na školská poradenská zařízení v případě zjištění mimořádného talentu dítěte
- Zadáváme specifické úkoly dítěti – využít deskové hry pro rozvoj nadání
- Zajistíme doporučené didaktické pomůcky
- Nabízí aktivity podle zájmu a mimořádných schopností či mimořádného nadání dítěte
- Podchytit ve spolupráci s rodinou výjimečné nadání
- Doplnovat nabídky a aktivity na podporu rozvoje dítěte
- Rozšiřovat nabídky dle zájmu dítěte tak, aby byly nabídky rozmanité, pestré a přiměřené náročnosti

3.11 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

U dětí dvouletých je třeba vzít v úvahu specifika, související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Proti starším dětem mají tyto děti výrazně méně zkušeností. V pohybových

aktivitách jsou méně obratné, bývají silně egocentrické. Učí se nejvíce nápodobou, emočními prožitky a především hrou. Vyžadují opakování činností, potřebují pravidelné rituály. Pozornost těchto dětí je velmi krátká. Potřebují stálý pravidelný denní režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, více individuální péče a srozumitelná pravidla.

podmínky pro tyto děti :

- doplnily jsme ve třídě mladších dětí vhodné hračky, které jsou bezpečné a podnětné
- byl upraven nábytek (velikost)
- WC dětí vybaveno nočníky, dětskými prkénky
- uspořádání vybavení třídy tak, aby se děti nezranily
- doplnila se pedagogická knihovna o odborné knihy o výchově dvouletých dětí
- učitelky třídy mladších dětí si doplnily poznatky z této oblasti
- s rodiči se domlouvá individuální adaptační režim dítěte, rodiče mohou být přítomní v MŠ nebo na školní zahradě na dobu dohodnutou s pedagogy, postupně tuto dobu zkracovat – je nutná úzká spolupráce učitelek a rodičů
- podle potřeby upravit jídelníček ve spolupráci se ŠJ

4 Organizace vzdělávání

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Mateřská škola má kapacitu 50 dětí.

Mateřská škola má dvě velké třídy v patře budovy. Vedle tříd jsou hygienická zařízení pro děti a ložnice. V přízemí jsou šatny, vybavené botníky, kde každé dítě má dostatek místa na své věci.

Pro další vzdělávací nabídku je denně využívána velká školní zahrada, jejíž horní část tvoří krásný les a dolní částečně vyasfaltovaná plocha s dvěma pískovišti.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Děti jsou zařazovány do tříd podle věku.

Do třídy mladších dětí jsou zařazovány děti od 2 let do 4 let. Do třídy starších dětí jsou zařazovány děti od 4 do 6 let a děti s odkladem školní docházky.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

V každé třídě jsou po určitou dobu dva pedagogové. Činnosti, kdy souběžně působí obě učitelky jsou vždy příprava na pobyt venku, pobyt venku, oběd a příprava na odpočinek (od 10:00 hod do 12:30 hod). Také činnosti, které probíhají po většinu dne, např. plavecký výcvik, divadelní představení, výlety, soutěže, apod. Pak jsou přítomny obě učitelky.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Kritéria pro přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání jsou na každý školní rok oznámena včas před zápisy do MŠ.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Od září 2017 je povinná školní docházka pro 5 leté děti. Rodiče těchto dětí mají možnost v odůvodněných případech individuálního vzdělávání. Rodiče (zákonní zástupci) musí nejméně 3 měsíce předem oznámit tuto skutečnost řediteli právního subjektu. V oznámení musí být, kromě základních dat o dítěti, také uveden důvod a období individuálního vzdělávání. Poté ředitel postupuje podle § 34 b) školského zákona.

5 Charakteristika vzdělávacího programu

5.1 Zaměření školy

Motto : „*Kde je málo úsměvu, tam je málo úspěchu*“

Vzdělávací záměr našeho ŠVP je všestranný rozvoj osobnosti dítěte. Při vytváření tohoto ŠVP jsme vycházeli z podmínek mateřské školy. Děti přicházejí z rodin s různou úrovní schopností, dovedností a poznatků. Chceme, aby během pobytu v mateřské škole mělo možnost se rozvíjet ve všech oblastech dětského života.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Stanovujeme si cíle v podobě záměrů a cíle v podobě výstupů. Naším přáním je, aby u nás byly děti šťastné a spokojené. Budeme se snažit vytvářet přátelské prostředí, kde se budou děti cítit dobře a budou mít podmínky k získávání nových zkušeností, návyků a dovedností.

- Rozvíjet všestranně osobnost dítěte a jeho prosociální chování.
- vést děti ke zdravému životnímu stylu.
- Prohlubovat u dětí kladný vztah k životnímu prostředí, k městu, jeho tradicím
- Zapojit do dění mateřské školy rodiče.
- Vytvářet prostředí, kde se děti cítí bezpečně a dobře.

5.3 Metody a formy vzdělávání

V předškolním vzdělávání uplatňujeme odpovídající formy a metody práce. Nezávazné dětské hry, volné aktivity dle zájmu a vlastní volby dítěte Dbáme na vyvážení spontánních a řízených aktivit.

- Dostatečný prostor pro pohybové vyžití
- Společné řízené činnosti
- Společné oslavy a slavnosti
- Vycházky, výlety, výstavy
- Účast v soutěžích (dle zájmu dětí)
- Návštěva ZŠ, knihovny
- Plavecký výcvik

Vzdělávání dětí je založeno

- Na principu vzdělávací nabídky, na individuální volbě a aktivní účasti dítěte.
- Na přímých zážitcích dítěte, podporují dětskou zvědavost, potřebu objevovat, podněcují radost, zájem poznávat nové, získávat nové zkušenosti a dovednosti.
- Pedagog vede dítě za poznáním, probouzí v něm aktivní zájem a chuť vnímat, naslouchat a objevovat.
- Uplatňujeme integrovaný přístup.
- Vzdělávání probíhá na základě integrovaných bloků, které nabízejí dítěti vzdělávací obsah v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích.
- Obsah bloků vychází ze života dítěte, je pro něj zajímavý a přínosný. Dítě tak získává zkušenosti komplexně.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami se uskutečňuje na základě školních vzdělávacích programů upravených podle speciálních vzdělávacích potřeb dětí.

- PLPP sestavuje učitel. Před zpracováním PLPP budou probíhat rozhovory mezi učiteli s cílem stanovení např. metod práce s dítětem, způsobů kontroly osvojení potřebných dovedností, návyků a postojů. Učitel zorganizuje společnou schůzku se zákonnými zástupci dítěte
- IVP je sestaven na základě odborného doporučení poradny. Dítěti dle odborných závěrů budou nastavena podpůrná opatření. Dítěti bude vypracován individuální vzdělávací plán dle cílů podpory (čeho by mělo být podporou dosaženo a jak vyhodnocovat naplňování plánu).

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Dochází k postupnému přirozenému začleňování a vzdělávání dvouletých dětí.

Vytváříme podmínky pro jejich adaptaci a proto úzce spolupracujeme s rodinou. Dítě si postupně zvyká na vrstevnickou skupinu, učí se respektovat nastavené hranice. Adaptační proces probíhá

velmi citlivě a šetrně s ohledem na individualitu dítěte, kdy si postupně zvyká na nové prostředí, nové kamarády a na paní učitelky.

Stimulace motorických dovedností:

Pro dvouleté dítě je charakteristický rozvoj pohybových dovedností, který mu umožňuje postupně pronikání do širšího spektra činností, vyžaduje pohybovou volnost. Dvouleté dítě radostně běhá, skáče, zkouší, kam může vylézt. Snažíme se proto, aby prostředí MŠ bylo bezpečné, vytváříme podmínky, které by vedly k podpoře tělesného rozvoje, zdraví, osobní spokojenosti a pohody dítěte.

Podporujeme také rozvoj poznávacích procesů. Dítě potřebuje poznat svět, ve kterém žije a chce se v něm zorientovat. Potřebuje nejenom čas a dostatečný prostor, ale i vhodné podnětné prostředí. Pro dvouleté dítě je orientace v čase velmi obtížná, proto pozornost dítěte zaměřujeme na momentální prožívanou přítomnost /nabídkou hraček, realizací aktivit/.

Podporujeme správný mluvní vzor a rozvíjíme komunikaci. Dvouleté dítě má jak pasivní slovník /slovům rozumí, ale nepoužívá je/, tak i aktivní /slova, která aktivně používá/. Různě se slovy experimentují, s radostí opakují některá slovní spojení. Opakujeme s nimi krátké říkanky, procvičujeme rytmizaci a pohyb. Nabízíme dětská leporela a knihy pro nejmenší.

Podporujeme učení nápodobou, poskytujeme prostor pro volnou hru i pro experimentaci.

Přítomnost učitelky usnadňuje hru s vrstevníky, ale v tomto období se ještě vyskytují spíše hry vedle sebe /paralelní/. Nabízíme kočárky s panenkami, kuchyňky, auta, pracovní koutky, vláčky, vkládačky.

V činnostech převažuje volná hra, dostatečný prostor pro pohybové aktivity. Pozornost je velmi krátkodobá. Dítě v tomto věku nemá představivost, nemá schopnost kompromisů a má časté projevy vzteku, proto potřebuje lásku, ale i pevné vedení, kontrolu a vytvoření bezpečného prostředí.

Podporujeme, povzbuzujeme a pomáháme při osamostatňování a vědomí vlastní osobnosti.

Individuálně podporujeme aktivitu dětí, zvědavost, snahu po objevování, snažíme se je nepřetěžovat, nepoškodit je fyzicky a psychicky.

6 Vzdělávací obsah

6.1 Principy a metody vzdělávání

- Akceptovat přirozená vývojová specifika dětí předškolního věku
- Rozvíjet a vzdělávat každé dítě v rozsahu jeho individuálních možností a potřeb
- Vytvářet základy klíčových kompetencí dosažitelných v etapě předškolního vzdělávání
- Prožitkové učení
- Hra
- Situační učení
- Prosociální učení
- Kognitivní učení
- Činnostní učení
- Smyslové metody
- Symbolické metody
- Dramatické metody

6.2 Třídní vzdělávací program

Třídní vzdělávací programy jsou materiály jednotlivých učitelek a týkají se vzdělávání v konkrétní třídě. Jsou to materiály pracovní, a tedy **neveřejné**. Pravidla pro jejich formu a podobu se centrálně nestanovují. Jedná se především o vzdělávací plány jednotlivých integrovaných bloků.

Protože se „skládá“ z plánů jednotlivých bloků, které vytváříme a rozvádíme v průběhu vzdělávání, třídní vzdělávací program vzniká postupně, v průběhu školního roku. Na tvorbě třídního vzdělávacího programu, resp. jednotlivých vzdělávacích plánů, se podílí společně obě učitelky, které ve třídě pracují.

Vzdělávací obsah, daný v ŠVP, se v třídní vzdělávací program konkretizuje tak, aby byl vhodný pro konkrétní třídu dětí, a učitelky jej rozpracují do činností odpovídajících vzdělávacím potřebám dětí ve třídě.

Plánování a práce spočívá nejen v řízených činnostech, ale i ve spontánních aktivitách během dne.

Výstupem by měly být děti se vztahem k přírodě, hudbě, mateřskému jazyku, schopné komunikovat s druhými, spolupracovat, nacházet různé způsoby řešení situací a sporů, se zájmem o okolní svět.

Cílem plánování je předávat dětem zkušenosti v přirozeném prostředí skupiny vrstevníků dle individuálních možností. Rozvíjet samostatnost, sebevědomí a tvořivost dětí:

- Začlenit nově příchozí děti do stávajícího kolektivu
- Upevňovat u dětí stravovací a hygienické návyky, sebeobsluhu
- Upevňovat kamarádské vztahy, spolupráci mladších a starších dětí
- Připravovat předškolní děti na vstup do ZŠ
- Prohlubovat u dětí vztah k přírodě, rozšiřovat poznatky o zvířatech
- Rozvíjet u dětí smysl pro utváření pohody ve třídě
- Zapojit do akcí třídy a školy rodiče
- Cítit se ve školce bezpečně, šťastně, vytvářet podmínky pro učení prožitkem

6.3 Výchovné a vzdělávací strategie

Výchovné a vzdělávací strategie	
kompetence k učení	<ul style="list-style-type: none"> • umí soustředěně pozorovat, zkoumá a objevuje • používá jednoduchých znaků a symbolů • uplatňuje získané zkušenosti • klade otázky a hledá odpovědi • učí se již vědomě • dokončí svou práci • dokáže pracovat podle pokynů • hodnotí své pokroky • oceňuje výkony ostatních • pochvalou a povzbuzením se učí s chutí
kompetence k řešení problémů	<ul style="list-style-type: none"> • všímá si problémů ve svém okolí • řeší problémy na které stačí, pokud neví řešení, obrací se na dospělého • zkouší, experimentuje a vymýšlí řešení problémů • uplatňuje svou fantazii a originalitu • rozlišuje řešení , která je dovedou k cíli • vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli • chyby nejsou považovány za neúspěch
komunikativní kompetence	<ul style="list-style-type: none"> • ovládá dobře řeč • dokáže vyjádřit své prožitky a pocity • komunikuje bez ostychu s ostatními dětmi i dospělými • má dostatečnou slovní zásobu • má dovednosti , které usnadní pozdější čtení a psaní • ví, že na světě je mnoho jiných jazyků a může se jim učit
sociální a personální kompetence	<ul style="list-style-type: none"> • umí samostatně rozhodnout o svých činnostech • ví, že za své jednání nese důsledky

Výchovné a vzdělávací strategie	
	<ul style="list-style-type: none"> • je ohleduplné k druhým, pomáhá slabším • ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit • dodržuje dohodnutá pravidla • ví, jak se chovat k neznámým lidem • vzniklé konflikty je lepší řešit dohodou • chápe nespravedlnost, ubližování, ponižování a agresivitu a dokáže se jim bránit
činnostní a občanské kompetence	<ul style="list-style-type: none"> • hry a činnosti se učí plánovat, organizovat a řídit • rozpozná své silné a slabé stránky • umí odhadnout rizika svých nápadů • k úkolům a povinnostem přistupuje zodpovědně • váží si úsilí jiných • uvědomuje si svá práva i práva druhých • má dětskou představu o základních lidských hodnotách, umí rozpoznat, co je špatné • spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky • dbá na své zdraví a bezpečí svoje i druhých

6.4 Integrované bloky

6.4.1 Naše mateřská škola

Název integrovaného bloku	Naše mateřská škola
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Snažit se usnadnit dětem co nejvíce adaptaci na nové prostředí, začlenit se do skupiny, být respektován a zároveň respektovat druhé. Poznat bezprostřední okolí mateřské školy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adaptace dětí na nové prostředí • Noví kamarádi, jejich jména • Zaměstnanci školy /učitelky jiných tříd, kuchařky, uklízečky/ • Učit děti orientovat se v bezpečném prostředí MŠ, podporovat nové vztahy mezi dětmi • Pravidla třídy – společně tvořit pravidla třídy • Rodina – místo, kam patřím
Poznámky k integrovanému bloku v rámci vzdělávacího obsahu	Začínáme s plaveckým výcvikem pro nejstarší děti a hrami ve vodě pro mladší děti. Děti, které chodí na plavecký výcvik, si přebírají plavčíci, ostatní děti jsou ve vodě s učitelkami.

Naše mateřská škola	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Vzdělávací nabídka		Očekávané výstupy IB
lokomoční pohybové činnosti (chůze, lezení, běh,...) manipulační činnosti: seznámení s věcmi, které děti obklopují sebeobslužné činnosti – hygiena, stolování, oblékání, úklid		má povědomí o těle ovládá pohybový aparát a tělesné funkce zvládá lokomoční pohybové činnosti (chůze, lezení, běh,...) zvládá základní pohybové dovednosti

Naše mateřská škola	vzdělávání	
		zná význam péče o čistotu a zdraví napodobí jednoduchý pohyb podle vzoru
poslech čtených a vyprávěných pohádek rozhovory učitelky a dítěte rozhovory mezi dětmi při činnostech a hrách správný řečový vzor		pojmenovat věci kolem sebe domluvit se slovy i gesty umět se zeptat, odpovědět
pozorování objektů a jevů v okolí dítěte volné hry spontánní hra operace s materiály a předměty hry podporující představivost a fantazii		pojmenovat a poznat většinu kolem dítěte záměrně pozorovat, všimnout si nového
spontánní hru sledování pohádek a příběhů činnosti zajišťující spokojenost a radost		hry podporující představivost a fantazii odloučit se na určitou dobu od rodičů vyjádřit souhlas i nesouhlas rozhodovat o svých činnostech
verbální i neverbální komunikační aktivity mezi dětmi a s dospělými hry ve dvojicích, skupinkách aktivity pro sblížení dětí		navázání kontaktu s učitelkou komunikovat s druhým dítětem dělit se o hračky brát ohled na mladší děti neubližovat a ponižovat jiné dítě
každodenní setkávání se vzory chování a jednání vhodná adaptace dítěte na prostředí MŠ vytváření jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě umožnit nápravu špatného chování		umět pozdravit, rozloučit se umět poprosit, poděkovat začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky
pozorování blízkého prostředí – ve třídě v MŠ pobyt na školní zahradě vycházky do blízkého okolí		orientovat se v prostředí třídy, školní zahrady uvědomovat si nebezpečí, které může v okolí dítěte být zvládnout běžné činnosti a požadavky zvládnou praktické situace, které se v MŠ opakují

6.4.2 Barevný les

Název integrovaného bloku	Barevný les
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Sblížit děti s podzimní přírodou a přírodninami. Stromy se vybarvují, padá listí a příroda se chystá na zimu. Pozorujeme změny počasí, činnost větru. V lese sbíráme plody stromů a keřů. Na zahrádkách dozrává ovoce, sklízí se zelenina.

Barevný les	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy IB	
změny poloh a pohybů těla na místě smyslové a psychomotorické hry konstruktivní a grafické činnosti hudebně pohybové hry a činnosti poznávání lidského těla a jeho částí	zvládá základní pohybové dovednosti hází a chytá míč, překonává překážky užívá náčiní sladí pohyb s hudbou a zpěvem využívá všech smyslů	
různé sluchové, řečové a rytmické hry, říkadla, básničky komentování zážitků, popis obrázku recitace a přednes básní (využití při besídkách pro rodiče, vítání občánků, vystoupení pro důchodce, apod.) práce s knihou – směr „četby“dramatizace pohádek, příběhů	učit se nová slova naučit se zpaměti krátké říkanky, st. děti básně, písničky soustředěně sledovat četbu pohádek, příběhů a dokázat zopakovat děj používat všechny druhy slov	
určování vlastností předmětů (barva, vůně, chuť,...) třídění, přiřazování, uspořádání - práce s různými předměty smyslové hry námětové hry a činnosti	komentování zážitků, popis obrázku záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů postupovat podle pokynů	

Barevný les	vzdělávání	
hry a činnosti k procvičení paměti – mechanické, logické, obrazné i pojmové)		chápat základní číselné a matematické pojmy (třídít podle pravidla, orientovat se v počtu 1-6) chápat prostorové pojmy – nahoře, dole, apod.
činnosti přiměřené schopnostem dítěte zadáva úkolů tak, aby je dítě mohlo splnit hry a činnosti, kdy dítě může vystupovat samostatně činnosti, kdy může dítě obhájit svůj názor v pohádkách a příbězích obohacovat citový život dětí		zaujímat vlastní názor a vyjádřit jej rozeznat nebezpečné situace a odmítnout se na nich zúčastnit uvědomit si své možnosti mít radost ze zvládnutého a poznání respektovat jasná a pochopitelná pravidla
společenské hry a aktivity aktivity na podporu přátelství, kamarádství, vztahy mezi pohlavím i úcta ke starším lidem		mít radost ze zvládnutého a poznání chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu spolupracovat s ostatními uvědomit si nebezpečí ve svém okolí a jak se prakticky chránit
různé společenské hry a skupinové aktivity aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní hry,..) společně se podílet na přípravách oslav v MŠ, svátků, .. setkávání se s literárním, dramatickým, hudebním i výtvarným uměním mimo školu		adaptovat se na život ve třídě vnímat základní pravidla jednání ve skupině podřídit se rozhodnutí skupiny utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách sladit pohyb s hudbou a zpěvem verbální i neverbální komunikační aktivity mezi dětmi a s dospělými
poznávání svého okolí při vycházkách a krátkých výletech poznávání našeho města- návštěva kina, knihovny, Sklářského muzea, sklářské školy, základní školy,... účastnit se na akcích pořádaných v našem městě praktické ukázky varující dítě před nebezpečím práce s literárními texty, obrazovým materiálem		uvědomit si nebezpečí ve svém okolí a jak se prakticky chránit vnímat a všimnout si změn v nejbližším okolí mít základní poznatky o tom, že existují jiné národy základní poznatky o naší zemi (hlavní město, velká města, hory, ...)

6.4.3 Co nám říká les v zimě

Název integrovaného bloku	Co nám říká les v zimě
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	<p>Snažit se dětem přiblížit krásu vánočních a předvánočních svátků, aktivně spoluprožívat a prociťovat zvyky, obyčeje a oslavy. Prohlubovat u dětí dosavadní znalosti a zkušenosti, seznámit děti s vlastnostmi zimní přírody a jejich využití při hrách a sportech.</p> <ul style="list-style-type: none"> • návštěva Mikuláše s čertem a andělem • vánoční koncert pro rodiče • pečeme vánoční cukroví • vyrábíme dárky • bobujeme, stavíme sněhuláky • dáváme zvířátkům jídlo do krmelce a sledujeme jejich stopy

Co nám říká les v zimě	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Vzdělávací nabídka		Očekávané výstupy IB
zdravotně zaměřené činnosti smyslové a psychomotorické hry hudební a hudebně pohybové hry příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví		zvládá správné držení těla zvládá pohyb v různém prostředí - zvládá překážky, užívá různé náradí a náčiní zvládá chůzi na sněhu a ledu vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů - zrak, hmat,.. zná význam péče o čistotu a hygienu těla zacházení s pracovními předměty praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji na zahradě osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví

Co nám říká les v zimě	vzdělávání	
<p>komentování zážitků a zpráv vyřízení vzkazu a zpráv přednes, recitace, dramatizace, zpěv práce s knihou – čtení poznávání a rozlišování zvuků (melodie řeči)</p>		<p>správně vyslovovat ovládat tempo řeči domluvit se gesty popsat obrázek chápat slovní humor sledovat očima zleva doprava</p>
<p>experimenty s předměty a materiály smyslové hry na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání hry rozvíjející dětskou fantazii a představivost hry a činnosti k procvičení paměti (mechanické, obrazné, pojmové) hry a činnosti na procvičení orientace v prostoru a rovině</p>		<p>záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost dozvídat se nové věci a využívat je k učení orientovat se v elementárním počtu do šesti chápat prostorové pojmy a elementární časové pojmy (ráno, večer, teď, dnes, roční období) úmyslně si zapamatovat a vybavit</p>
<p>cvičení k projevovalání citů rozvoj vůle a vytrvalosti hry na téma rodina, přátelství poznávání různých lidských vlastností pozorovat, čím se lidé liší (dovednosti, schopnosti,..) návštěvy dětských kulturních akcí</p>		<p>přijmout pochvalu umět uznat svůj neúspěch a vyrovnat se s ním snažit se ovládnout své afektivní chování zachytit své prožitky – slovně, výtvarně, dramatizací,.. organizovat volnou hru</p>
<p>aktivity podporující sblížení dětí hry a modelové situace, kdy dítě přijímá a respektuje druhého vzájemná pomoc mezi dětmi schopnost vyřešit vzájemné spory</p>		<p>navazovat a udržovat dětská přátelství odmítnout komunikaci, která je dítěti nepříjemná řešit konflikt dohodou uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhým dětem přiznávat práva druhých a respektovat je nabídnout pomoc kamarádovi</p>
<p>hry se zaměřením na poznávání a rozlišování společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka,...) hry a činnosti ze světa lidí – druhy zaměstnání, řemesel, povolání nabízení různých pracovních činností zacházení s pracovními předměty praktická manipulace s některými pomůckami a nástroji účast dětí na adventu ve městě</p>		<p>přizpůsobit se společnému programu chovat se zdvořile přistupovat k ostatním lidem bez předsudků vážit si práce a úsilí druhých odmítat společensky nežádoucí chování – nespravedlnost, lhostejnost, agresivitu</p>

Co nám říká les v zimě	vzdělávání	
vystoupení pro důchodce		
vycházky do přírody a blízkého okolí seznamování s naším městem seznamování s naší sklářskou tradicí získání základů bezpečného dopravního chování pozorovat změny v přírodě – sníh, led, stopy ve sněhu,... poznávání ekosystémů – les, louka, rybník, potok,... základy poznatků o naší republice základy poznatků o naší Zemi, vesmíru,...		umět se chovat přiměřeně a bezpečně doma, v MŠ i na veřejnosti – na hřišti, v kině, na ulici,... poznat nebezpečí a jak se zachovat kam se obrátit o pomoc sledovat změny a dění v nejbližším okolí

6.4.4 Co se děje v lese na jaře

Název integrovaného bloku	Co se děje v lese na jaře
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Příchod jara je neodmyslitelně spojen s lidovými tradicemi. S dětmi se rozloučíme se zimou a budeme pozorovat probíhající změny v přírodě. Zároveň si uvědomíme, že je potřebné se o přírodu starat, aby byla co nejkrásnější. Seznámíme děti s tradicemi velikonočních svátků. <ul style="list-style-type: none"> • sledujeme činnost vody • navštívíme městskou knihovnu • seznámíme se s prací požárníků • navštívíme naše Muzeum skla • oslavy Velikonoc • Den čarodějnic • besídka ke Dni matek a vyrábíme dárečky pro naše maminky

Co se děje v lese na jaře	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení 	

Co se děje v lese na jaře	vzdělávání	
	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Vzdělávací nabídka	Očekávané výstupy IB	
procvičování lokomočních pohybových činností (chůze po nerovném terénu, běh, skoky,...) základní gymnastika uplatňování uvolňovacích, dechových a relaxačních cvičení smyslové a psychomotorické hry znát části těla a jejich funkce činnosti k prevenci úrazů	zvládá správné držení těla rozvoj koordinace pohybových dovedností, sladit pohyb s rytmem a hudbou zvládnout jemnou motoriku ruky ovládat koordinaci oka a ruky zvládnout sebeobsluhu uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (hygiena, stolování)	
artikulační, sluchové a rytmické hry hry se slovy, tvořit rým slovní hádanky recitace, dramatizace, zpěv samostatný projev zážitků dětí grafické napodobování tvarů, čísel, písmen, symbolů	správná výslovnost ovládat dech, tempo a intonaci řeči chápat slovní humor poznat a vymyslet homonyma, synonyma, antonyma	
hry podporující tvořivost, představivost a fantazii námětové hry a činnosti řešení myšlenkových i praktických problémů hledání možností a variant k řešení	grafické napodobování tvarů, čísel, písmen, symbolů zaměřit se na to, co je z poznávacího hlediska podstatné hry se slovy, tvořit rým postupovat a učit se podle pokynů úmyslně si zapamatovat a vybavit nalézat nová řešení	
spontánní hra činnosti zaměřené na možnost samostatného vystupování, vyjadřování aktivity, které umožňují obhájení vlastního názoru, vytrvalosti a sebehodnocení tématické hry činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních	být aktivní bez podpory rodičů zorganizovat hru rozlišovat citové projevy v důvěrném a cizím prostředí těšit se z hezkých a příjemných zážitků vidět přírodní krásy seznamovat se s uměním	

Co se děje v lese na jaře	vzdělávání	
společné aktivity sdílení a aktivní naslouchání druhému kooperativní činnosti ve dvojicích i skupinkách činnosti na poznávání sociálního prostředí spolupodílení se na tvorbě pravidel vzájemného soužití a chování využití literatury, TV dětských pořadů, DVD,....		komunikovat s dospělým vhodným způsobem udržovat dětská přátelství vědět, že osobní odlišnosti jsou přirozené spolupracovat s ostatními dodržovat dohodnutá a pochopitelná pravidla vzájemného soužití rozdělit si úkol s jiným dítětem umět požádat o pomoc pro sebe i pro druhého
využití dětské literatury přípravy a realizace společných zábav a oslav hry a praktické činnosti uvádějící děti do světa lidí- povolání, zaměstnání, různé pracovní činnosti i předměty aktivity pro poznávání světa kultury - divadla v MŠ, návštěvy kina, výstav poznávání města – významné budovy ve městě, pamětihodnosti, zvláštnosti přírody		mít základní formy společenského chování vědět, že ne všichni lidé respektují pravidla chování zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjádřit se k nim jednat spravedlivě zacházet šetrně s vlastními a cizími věcmi umět vyjádřit své zážitky – co bylo zajímavé,..
sledování změn v přírodě poznatky o našem městě práce s literaturou pro děti (encyklopedie) praktické činnosti s různými materiály a jejich vlastnostmi poznávání ekosystémů hry a aktivity pro bezpečnost dětí na ulici návštěva jiného města blízkého okolí (Česká Kamenice,...)		mít elementární poznatky o blízkém okolí, našem městě vnímat, že svět má svůj řád, je rozmanitý a pozoruhodný mít povědomí o naší planetě Zemi, vesmíru vědět, jak můžeme chránit přírodu porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé – vše kolem nás se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje pečovat o životní prostředí – třídění odpadů, starost o rostliny,..

6.4.5 Čas her a prázdnin

Název integrovaného bloku	Čas her a prázdnin
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět

Název integrovaného bloku	Čas her a prázdnin
Charakteristika integrovaného bloku	<p>V tomto bloku se schylujeme k cíli výchovného a vzdělávacího působení na děti, prožijeme spolu dovádění na dětském dnu a rozloučíme se s předškoláky. Než skončí školní rok, povíme si ještě, kam pojedeme a čím na prázdniny. O prázdninách budeme trávit většinu času při hrách a pohybu venku, budeme si užívat sluníčka a všeho, co nám léto nabízí.</p> <ul style="list-style-type: none"> • školní výlet • budoucí školáci navštíví naši základní školu • Dětské zábavné odpoledne ke Dni dětí

Čas her a prázdnin	vzdělávání	
Výchovné a vzdělávací strategie	<ul style="list-style-type: none"> • kompetence k učení • kompetence k řešení problémů • komunikativní kompetence • sociální a personální kompetence • činnostní a občanské kompetence 	
Vzdělávací nabídka		Očekávané výstupy IB
hry k procvičení chůze, běhu, skoků, poskoků, lezení další pohybové činnosti – míčové hry, vybavení zahrady,... zdravotně zaměřené činnosti – relaxační činnosti příležitosti a činnosti zaměřené na prevenci úrazu, ochrany zdraví a nezdravých návyků		správné držení těla zvládnutí základních pohybových dovedností orientovat se v prostoru vnímat všemi smysly dbát o své zdraví dodržovat hygienické zásady
artikulační, řečové, sluchové i rytmické hry společné diskuze, individuální a skupinová konverzace čtení pohádek a příběhů přednes, recitace, dramatizace, zpěv vyprávění dětských zážitků seznamování s různými sdělovacími prostředky		správně vyslovovat ovládat dech a tempo řeči umět se souvisle vyjádřit o svých zážitcích sluchově rozlišit počáteční a koncovou hlásku učit se nová slova a aktivně je používat
námětové hry a činnosti		vědomé užívání všech smyslů postupovat a učit se podle pokynů

Čas her a prázdnin	vzdělávání	
<p>konkrétní operace s materiálem hry zaměřené na tvořivost, představivost a fantazii hry a činnosti na cvičení paměti činnosti zaměřené k vytváření pojmů a osvojování si poznatků hry a činnosti na procvičení orientace v prostoru a rovině činnosti na další seznamování s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich smysluplné praktické využití</p>		<p>řešit problémy, úkoly a situace chápat prostorové pojmy chápat elementární časové pojmy orientovat se v prostoru a částečně i v čase</p>
<p>spontánní hry cvičení organizačních schopností výlety do okolí dramatické činnosti hry na určité téma</p>		<p>rozhodovat o svých činech vyjádřit souhlas i nesouhlas přijmout kladné ocenění i neúspěch uvědomit si příjemné a nepříjemné citové prožitky být citlivý k živým bytostem, přírodě i věcem</p>
<p>rozhovory mezi dětmi a dospělými společné hry a činnosti hry v menších i větších skupinkách hry a činnosti vedoucí k ohleduplnosti ke druhému, ke vzájemné pomoci a vzájemnému respektu</p>		<p>přirozeně a bez zábran komunikovat s druhými dětmi i dospělými chápat, že všichni lidé mají svou hodnotu uvědomit si svá práva, ale respektovat práva druhých spolupracovat s druhými vnímat potřeby druhých bránit se projevům násilí, ubližování, ponižování</p>
<p>každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování společenské hry příprava zábav a oslav v MŠ aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění poznávání a rozlišování různých společenských rolí</p>		<p>vyjádřit souhlas i nesouhlas pochopení, že každý má ve společenství svou roli přizpůsobit se společnému programu mít základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních</p>
<p>aktivity pro orientaci v obci sledování událostí ve městě a účast na nich poučení o možném nebezpečí a jak se chránit seznamování s různými materiály- přírodními i umělými péče o životní prostředí v okolí sledování změn v okolí MŠ – v přírodě, počasí, roční období</p>		<p>orientovat se bezpečně ve svém prostředí a jeho okolí uvědomovat si nebezpečí ve svém okolí všímat si změn a dění v nejbližším okolí mít povědomí o významu životního prostředí pomáhat pečovat o okolní životní prostředí</p>

6.5 Dílčí projekty a programy

Každý rok je připraveno několik projektů, které jsou v souladu s ŠVP. Nejvíce zpracujeme hlavní projekt, ostatní jsou doplňující. Hlavní projekt je zaměřen na určitou oblast a provází výchovný vzdělávací proces celý školní rok. Měli jsme již projekty s názvy : „Barevný rok“ , Rok zvířátek“, „Naše město“,apod. Podle projektů doplňujeme pomůcky, zaměřujeme činnosti a hry dětí, chystáme různé akce. Do těchto projektů zapojujeme také rodiče. Máme další projekty, které zařazujeme každý rok. Jsou zaměřené na přípravu nejstarších dětí na vstup do základní školy, na rozvoj motoriky, rozvoj pohybových schopností a rozvoji emoční inteligence u dětí.

Hlavní projekt: „ Rok s pohádkovým dědečkem“

Tento projekt jsme začali připravovat již na konci minulého školního roku. Zjistili jsme, že většina dětí nezná klasické pohádky. Děti znají plno cizích pohádek, ale naše klasické velmi málo.

Na pedagogické radě v červnu 2017 se schválily cíle a úkoly tohoto projektu, které učitelky připravily. Cíle a úkoly jsou rozpracovány do jednotlivých měsíců školního roku a budou rozpracovány do třídních vzdělávacích programů.

Budeme spolupracovat s městskou knihovnou v Kamenickém Šenově (návštěvy knihovny, zapůjčení knih, spolupráce s vedoucí knihovny). Pokud bude možnost, navštívíme městskou knihovnu v jiném městě (Česká Kamenice). Domluvíme se zástupkyní ZŠ četbu dětí ze ZŠ našim dětem (návštěva v ZŠ, návštěva dětí ze ZŠ v mateřské škole).

Každý den před odpočinkem dětí se bude číst z knížek z dětské knihovny. Ve spolupráci s rodiči uspořádáme „ odpoledne s pohádkou“, kdy budou číst dětem rodiče. Podle potřeby doplníme dětskou knihovnu. Budeme opět spolupracovat s nakladatelstvím Svojtka a Matýsek. S divadlem „ Koloběžka“ vybereme klasické pohádky z jejich představení.

Během školního roku doplníme akce nebo činnosti k tomuto projektu. Úkoly a cíle projektu jsou v souladu s ŠVP. Kontrola plnění bude probíhat během celého školního roku vzájemnými konzultacemi učitelek a hospitační činností ředitelky mateřské školy.

„Chcete-li, aby byly vaše děti chytré, čtěte jim pohádky. Chcete-li, aby byly ještě chytřejší, čtěte jim více pohádek“

(Albert Einstein - fyzik)

„Pohádky jsou více než pravdivé – ne proto, že nám říkají, že existují draci, ale proto, že nám říkají, že je můžeme porazit.“

(Neil Gaiman - anglický spisovatel)

ZÁŘÍ - ČERVENÁ KARKULKA a VELIKÁ ŘEPA

(co roste na zahrádce, poznáváme ovoce, zeleninu, barvy na zahradě...)

ŘÍJEN - PERNÍKOVÁ CHALOUPKA

(lesní plody, různé typy lesa, jak se chováme v lese, lesní zvířata...)

LISTOPAD - SMOLÍČEK a BUDULÍNEK

(dva neposlušní dětští hrdinové, zásady slušného chování...)

PROSINEC - ČERT A KÁČA a ZLATÁ RYBKA

(vánoční přání, lidové zvyky a tradice, skromnost - hamížnost)

LEDEN - OTESÁNEK a KOBLÍŽEK

(potravin v domácnosti, zdravé a nezdravé produkty, prevence v péči o zdraví...)

ÚNOR - POPELKA a DVANÁCT MĚSÍČKŮ

(Maruška a Popelka – dvě dívky z chudých poměrů a jejich příběh se šťastným koncem, roční období, měsíce, přírodní změny dle ročního období)

BŘEZEN - TŘI PRASÁTKA

(různé typy materiálů, co se z čeho vyrábí, + ekologie, třídění odpadu...)

DUBEN - NEPOSLUŠNÁ KŮZLATA

(jarní příroda svět mláďat...)

KVĚTEN - ŠÍPKOVÁ RŮŽENKA a ZLATOVLÁSKA

(dvě neznámější princezny, porovnat postavy z pohádek, jejich charakter.....)

ČERVEN - PALEČEK A JEHO KAMARÁDI

(lidské tělo, kamarádství, čestnost, pomoc druhému...)

Další projekt: „ LOGICO PRIMO a LOGICO PICCOLO“

PLÁN PRÁCE S UČEBNÍM SYSTÉMEM, URČENÝM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ („UČENÍ HROU“).

Zaměřeno na přípravu dětí na vstup do ZŠ. Při práci se speciální tabulkou a vkládanými obrázky procvičujeme jemnou motoriku, zrakové a prostorové vnímání, evokujeme řečový projev, rozvíjíme logické myšlení, cvičíme paměť...

Se soubory 1-3 pracujeme individuálně (dítě-učitelka), se souborem 4 v malé skupince (4 děti-učitelka).

1. pololetí

SOUBOR 1: TVARY-VZORY- MNOŽSTVÍ (LOGICO PICCOLO)

Září	POROVNÁVÁNÍ ZVÍŘAT DLE SKUTEČNÉ VELIKOSTI
Říjen	DVA JSOU PÁR: PŘIŘAZOVÁNÍ PÁRŮ A DĚTÍ
Listopad	PŘIŘAZOVÁNÍ SILUETY (pozitiv-negativ)
Prosinec	PŘIŘAZOVÁNÍ OBRYSU (postava v pohybu)
Leden	PŘIŘAZOVÁNÍ OBRYSU (siluety věží)

SOUBOR 2: POČÍTÁNÍ A POROVNÁVÁNÍ (LOGICO PRIMO)

Září	ŘAZENÍ VZESTUPNĚ DLE POČTU PUNTÍKŮ
Říjen	VYJÁDŘENÍ POČTU POMOCÍ TEČEK NA KOSTCE
Listopad	POČÍTÁNÍ PŘEDMĚTŮ

Prosinec PŘIŘAZOVÁNÍ ODPOVÍDAJÍCÍHO POČTU PŘEDMĚTŮ

Leden VZESTUPNÁ ŘADA (doplnit chybějící obrázek)

SOUBOR 3: VNÍMEJ A POVÍDEJ (LOGICO PRIMO)

Září PŘIŘAZOVÁNÍ OBRÁZKŮ DLE SITUAČNÍ SOUVISLOSTI

Říjen PŘIŘAZOVÁNÍ PŘEDMĚTŮ DLE NADŘAZENÝCH POJMŮ

Listopad NALEZENÍ SOUVISLOSTI (děj-kdy, děj-kde)

Prosinec PŘIŘAZOVÁNÍ STEJNÉHO VÝRAZU OBLIČEJE

Leden URČOVÁNÍ STEJNÉHO UMÍSTĚNÍ (orientace v prostoru)

SOUBOR 4: PAMĚŤ A LOGIKA

Září HLEDÁME STEJNÝ BAREVNÝ TVAR

Říjen TŘÍDÍME DLE BAREV a TVARŮ

Listopad SKLÁDÁME JEDNODUCHÝ TVAR

Prosinec SLOVNĚ POPISUJEME BAREVNÝ TVAR a DLE POPISU HO VE SKUPINĚ HLEDÁME

Leden SKLÁDÁNÍ TVARU DLE VZORU

2.pololetí

SOUBOR 1: TVARY-VZORY- MNOŽSTVÍ (LOGICO PICCOLO)

Únor ROZEZNÁVÁNÍ BAREV V KOMBINACI

Březen POROVNÁNÍ DLE SKUTEČNÉ HMOTNOSTI

Duben SESTAVOVÁNÍ CELKU Z ČÁSTÍ (barva, tvar, počet)

Květen HLEDÁNÍ STEJNÝCH TVARŮ A VZORŮ (barevé-černobílé)

Červen VYJADŘOVÁNÍ POČTU ČÍSLEM (až do 12)

SOUBOR 2: POČÍTÁNÍ A POROVNÁVÁNÍ (LOGICO PRIMO)

Únor	URČOVÁNÍ NEJVĚTŠÍHO POČTU ZE TŘÍ MOŽNOSTÍ
Březen	URČOVÁNÍ VĚTŠÍHO PŘEDMĚTU ZE DVOU MOŽNOSTÍ
Duben	URČOVÁNÍ MENŠÍHO POČTU ZE DVOU MOŽNOSTÍ
Květen	URČOVÁNÍ CELKOVÉHO MNOŽSTVÍ SOUČTEM DVOU SKUPIN
Červen	ROZLIŠOVÁNÍ VZORŮ DLE BARVY, TVARU A POČTU DÍLKŮ

SOUBOR 3: VNÍMEJ A POVÍDEJ (LOGICO PRIMO)

Únor	NALEZENÍ PROTIKLADŮ
Březen	POROVNÁVÁNÍ OBRÁZKŮ (jedna hračka zmizela)
Duben	POROVNÁVÁNÍ OBRÁZKŮ (jak vzniká obrázek krok za krokem)
Květen	PŘIŘAZENÍ PŘEDMĚTŮ K OBRÁZKŮM (co děti právě potřebují...)
Červen	URČOVÁNÍ STEJNÉHO DĚJE

SOUBOR 4: PAMĚŤ A LOGIKA

Únor	SKLÁDÁME PAŇÁČKA DLE SLOVNÍHO POPISU
Březen	SKLÁDÁME PRAVIDELNOU ŘADU TVARŮ
Duben	SKRYTÝ TVAR (popisujeme - skládáme)
Květen	ORIENTACE V ROVINĚ (skrytý tvar)
Červen	SKLÁDÁME PANÁČKA DLE PŘEDLOHY (skrytý tvar)

Projekt : „ Aktivní školka“

Projekt ve spolupráci s firmou HASPORT. Projekt je zaměřen na pohybové schopnosti a dovednosti dětí. Je využita velká plocha haly pro pohybové hry. Náčin si trenéři přivážejí sebou, náradí je v hale. Cvičební hodinu povedou trenéři, učitelky podle potřeby pomáhají . Děti na cvičení doprovází nejméně jedna učitelka a asistentka nebo dvě učitelky .

Cvičení bude zase probíhat v hale při základní škole.

Po příchodu do haly se děti převléknou do vhodného oděvu a vhodné obuvi. Na cvičení budeme jezdit linkovým autobusem, podle počasí přijedeme zpět také autobusem nebo půjdeme pěšky.

Projekt : „Emušáci“

Práce s knihou“ Ferda a jeho mouchy. Vydáno organizací Scio.

Emušáci jsou knihy a hračky určené k rozvoji emoční inteligence u dětí. Hlavním hrdinou pohádek je žabák Ferda a jeho kamarádky mouchy, které představují jednotlivé emoce. Ferda se setkává s různými situacemi, které jsou typické i pro děti v předškolním a mladším školním věku.

Ferda a jeho mouchy
pro děti 4 - 10 let

Ferda a jeho mouchy je kniha pohádek a aktivit pro děti a rodiče. Součástí balení je plyšová hračka - žabák Ferda - a osm much představujících jednotlivé emoce.

Jak to funguje?

- Práce s knížkou je velmi jednoduchá, veškeré podklady k aktivitám a hrám naleznete přímo u každé pohádky.
- Otázky a náměty jsou po okrajích každé pohádky.
- Aktivity, hraní rolí a náměty na scénky, které můžete hrát s plyšovým Ferdou a mouchami.
- Děti si nacvičí zvládání emocí v bezpečném prostředí.
- Knihy vznikly ve spolupráci pedagogů, dětských psychologů a rodičů s dětmi.

V knize Ferda a jeho mouchy pracujeme s emocemi - hněv, strach, osamocení, důvěra, žárlivost, zvědavost, smutek a radost.

Projekt : „ Grafomotorika“

Je třeba připravit děti na vstup do základní školy i v oblasti grafomotoriky. Grafomotoriku procvičují přiměřeným způsobem už děti při vstupu do mateřské školy, ale poslední rok mateřské školy se na grafomotoriku dětí zaměřujeme více. Je seřazen soubor pracovních listů pro děti rok před vstupem do základní školy.

Na každý měsíc mají děti pracovní list s určitým tématem, většinou je motivován ročním obdobím, svátky , přírodou, apod. Pokud má dítě problémy s vypracováním pracovního listu, pak zařazujeme individuální práci s dítětem na procvičení Pokud problémy přetrvávají, spolupracujeme s rodiči.

Grafický projev je založen na uvědoměném pohybu – koordinace svalstva ruky, zápěstí a prstů, tedy jemné motoriky, ve spojitosti se smyslovými funkcemi – zrakem, sluchem a hmatem.

Cílem není vytvoření dokonalého obrázku, ale především správný úchop, ovládnutí psacích potřeb, kreslení uvolněnou rukou a celkové zlepšení práce s tužkou. Soubor vypracovaných pracovních listů každému dítěti zakládáme do jeho portfolia, které předkládá při zápisu do základní školy.

Doplňující program – logopedická péče

Pro děti předškolního věku je důležitá logopedická prevence. Pro děti, které odcházejí do základní školy, je důležité, aby úroveň řečových schopností byla velmi dobrá, protože potom mají tyto děti problémy se psaním i vyjadřováním.

V ŠVP je jedním z mnoha cílů rozvoj řeči. Této oblasti se věnujeme už od příchodu dětí do mateřské školy a ve vzdělávacím procesu řeč rozvíjíme.

Jsou však děti, které mluví velmi špatně. Sledujeme již děti 4 – 5 leté.

Snažíme se, aby děti odcházející do základní školy čistě vyslovovaly, měly dobrou slovní zásobu, dokázaly se vyjádřit. Pokud však některé děti mají nedostatky, snažíme se je napravit.

Spolupracujeme s SPC v Liberci, odkud nám dojíždí speciální pedagog - logoped. Tento speciální pedagog - logoped provede na naší mateřské škole depistáž a určí postup při nápravě špatné výslovnosti. S těmito dětmi poté pracují logopedické asistentky naší MŠ.

Při větším rozsahu špatné výslovnosti je vypracován individuální plán práce s dítětem. Zde je vytyčen postup při nápravě, který určí speciální pedagog – logoped z SPC. Individuální plán vypracovává logopedická asistentka podle pokynů spec. pedagoga – logopeda.

Při malém rozsahu špatné výslovnosti je postup nápravy konzultován také se spec. ped. – logopedem. O nápravě řeči jsou vedeny záznamy u každého dítěte. Zde je velmi důležitá spolupráce s rodiči.

Logopedická náprava probíhá buď v kanceláři, kde se s dítětem pracuje delší časový úsek, nebo při ranních či odpoledních volných činnostech, kdy jsou prováděny logopedické chvílky hlavně při fixaci hlásek.

Pro logopedickou nápravu je používáno podle potřeby logopedické zrcadlo, je využíván obrázkový materiál, pracovní listy.

Dětem jsou posílány domů pracovní listy pro nápravu hlásek s pokyny pro rodiče.

Rodiče konzultují s logopedickou asistentkou nápravu hlásek, především postavení mluvidel při vyvozování hlásky.

Tyto listy přinášejí zpět pro kontrolu.

Logopedická asistentka sleduje vycházející literaturu a pomůcky k nápravě řeči a podle potřeby je doplňuje.

Spec. ped. - logoped z SPC Liberec přijíždí na počátku školního roku a poté na kontrolu a případnou pomoc logopedické asistence. Logop. asistentky se také mohou obrátit na SPC o radu telefonicky či e-mailovou poštou i během školního roku.

Pokud některé hlásky nejsou ještě vyvozeny při odchodu dítěte do ZŠ, pokračuje v této nápravě log.asistentka v naší ZŠ.

7 Systém evaluace

7.1 Oblasti autoevaluace

Oblasti autoevaluace :

1. Materiální a věcné podmínky školy
2. Vedení a řízení školy
3. Výchovně vzdělávací činnost
4. Výsledky vzdělávání žáků
5. Školní vzdělávací program

7.2 Prostředky autoevaluace

Škola používá následující prostředky autoevaluace :

1. pozorování
2. hospitace
3. rozhovor, diskuse, pedagogické porady
4. analýza dokumentů
5. analýza portfolia dítěte
6. záznamové a hodnotící listy, protokoly
7. SWOT analýza

7.3 Časový plán

Autoevaluační činnosti jsou prováděny nepravidelně.

7.4 Odpovědnosti a pravidla

Odpovědnost učitelů:

- prostředí školy, zahrady, třídy, pomůcky - SWOT- 2x ročně (srpen, leden) –všichni zaměstnanci
- klima školy - 1x ročně (červen) – pedagog.pracovníci -SWOT, provozní pracovníci, rodiče - dotazník
- profesní růst zaměstnanců – 1x ročně (říjen) – pedagog. pracovníci – SWOT
- autoevaluace – 1x ročně – červen – zástupkyně ředitele na MŠ
- každodenní vzdělávací práce – zpětná vazba k vlastní činnosti – každý den – pedagog

- tematické celky – po ukončení – každý pedagog
- akce – po ukončení – pedagog
- informace o dítěti – při nástupu do MŠ – září – rodiče
- adaptace – výsledky adaptace – po ukončení – listopad – pedagog
- práce dětí – hospitační a kontrolní činnost zástupkyně – viz. plán
- hospitací – 1x za 2 měsíce – zástupkyně
- portfolio dětí – po dobu docházky dítěte do MŠ – dítě
- sebehodnocení dětí – denně – děti
- záznamy o dětech, pokroky – 2x ročně – pedagogové, zástupkyně
- individuální záznamy o dětech – podle potřeb – pedagogové
- pedagogické porady – 3x ročně - pedagogové
- provozní porady – 3x ročně – všichni zaměstnanci
- schůzky s rodiči – 1x ročně (podle potřeby i vícekrát) – zástupkyně, pedagogové
- rozhovory s rodiči – průběžně – celý rok – pedagogové, zástupkyně
- výroční zpráva – 1x ročně - zástupkyně